פה.

בם א מיי פ״ה מהלי לישות הלכה ו: ל ב מיי' פי"ב מהלי נדרים הלכי יא סמג לאוין רמג טוש"ע י"ד סי :רלד סעיף ע לא ג מיי שם הלכה סמג שם טוש"ע שם סעיף עא וטוש"ע אה"ע

## מוסף רש"י

. סימן פא סעיף ב:

במתנות שלא הורמו קא מיפלגי. וכגון שנפל לו טבל זה מבית אבי אמו כהן, רבי סבר כמי שהורמו דמיין וזכה אבי אמו בתרומה ומעשרות שבו, שאף מעשר ראשון לכהנים, מדקנסינהו עזכל לנוים (קדושין נח:). שאיני עושה על פיך. אסה שאמרה לבעלה מה שאני עושה מלאכה יהא אסור (יבמות צג.) יהי עליך כהקדש מליהנות לו (כתובות נמ.) מעשי ידי יהיו לפיך כהקדש (קדושין יסיו נפיך כהקדם (קדושין סגי. אינו צריך להפר. מלי, ה, שלין כה כח להקדישו לפי שהוא שלו כעלה (כתובות נמ.) אין בעלה לריך להפר שאין נדרה מל שרי משועבדת לו (קדושין סג.) דכיון דקל משעבדל ליה למעשה ידיה לא מליא נדרה (יבמות צג.) ואפילו לשמא מעדיף נמי לא חיישינן, דאי מעדפא נמי לבעל הוא (בתובות וו). שמא תעדיף עליו. על מעשה ידיה, יותר מן על מעשה ידיה, יותר מק הראוי לו, ויותר ממה שהיא חייבת לעשות לו, ובכתובות (סד:) אמרינן מה היא עושה לו משקל ח' סלעים שתי ביהודה, שהן עשר סלעים בגליל, ולכי אתיא העדפה קדשה אע״ג דלה בהה לעולה בשעה הנדר (קדושין סג.) וטפי לא משעבדא ליה ואהעדפה לה נושעבה לה לע"ג דעדיין חייל נדר ואע"ג דעדיין לא נעשית המלאכה (יבמות לא נעשית המלאכה צג.) ומותר זה אינו שלו ויכולה להקדישו (כתובות ויטתה להקלים (בחבות נס. וכע"ד שם סו.). ר' יוחגן בן גורי אומר יפר. אף עיקר מעשה ידיה לריך הפרה (שם נמ.). שמא יגרשנה. ויהא הנדר חל. שמשגרשה אינה הנדר חל, שמשגרשה מינה משועבדת לו למעשה ידיה, ותהא אסורה עליו. לחזור לו, לפי שנחקר מישה ידיה עליו וחי ידיה עליו לו ליזהר עליו תטחון ולא תאפה וכל שאר מלאכות השנויות במשנתנו שהאשה עושה לבעלה וווח וכעי"ז לעיל עט:). (שם ובעירו לעיל עם:). המקדיש מעשה ידי אשתו. נמתני' (כתונות סד:) מפרש מה היא עושה לו משקל חמש סלעים כו׳ דסבירה ליה דטובת הנאה ממון: ס׳ אינו משלם אלא דמי חולין שבו. אבל לא דמי תרומות ומעשרות ואפילו לפי טובת הנאה שיש לו בהן דקבירא ליה דטובת הנאה אינה ממון: במסנות שלא הורמו קמיפלגי. דרבי סבר יוכיון שלא הורמו תרומות ומעשרות הוו להו כחולין שבו דלאו כמי שהורמו דמיין

ורבי יוסי סבר כמי שהורמו דמיין ואין לו בהם כלום ומשום הכי אינו משלם אלא דמי חולין שבו: מה ני הורמו מה לי לא הורמו. דכיון דטובת הנאה אינה ממון כי לא הורמו מאי הוי דהא פתיכי ביה תרומה ומעשר שחין לו בהן כלום: אלא היינו טעמא דרבי. השתח לח מיבעיה לן חי חית להו לתרוייהו טובת הנאה ממון או אינה ממון. ואי אית להו טובת הנאה אינה ממון לרבי יוסי ברבי יהודה ניחא ורבי היינו טעמיה דקנסוהו רבנן לגנב לשלם טובת הנאה של תרומות ומעשרות לבעל הבית ואי סבירא להו טובת הנאה ממון לרבי ניחא ורבי יוסי ברבי יהודה היינו טעמיה דאינו משלם אלא דמי חולין שבו משום דקנסוהו רבנן שלה ישלם לו טובת הנאה שבתרומה ומעשרות: רבה המר שהני תרומה. כלומר כולה מתני' אית לה דטובת הנאה ממון וסיפא ניחא דכהנים אלו יטלו אחרים ורישא היינו טעמא דיטלו בעל כרחו משום דתרומה לא חזיא אלא לכהנים שאי אפשר ליתנה

לישראל הלכך כיון יי דמיסרה עלייהו שויא עפרא (דאתו) בעלמא דאפקריה לההיא טובת הנאה שיש לו בה: ומיהא שמעינן שהאוסר הנאת פירות על עלמו יכולים אחרים ליטול אותן בעל כרחו ואינו יכול לעכב אע"פ שיכול לישאל על נדרו כיון דהשתא מיהא הא לא איתשיל מיהו היכא דאיתשיל חייבין לשלם דכיון דחכם עוקר הנדר מעיקרו כיון דאיתשיל הויין להו הנך פירי כאילו לא אתסרו עליה מעולם. וא"ת אם כן היאך יטלו כהנים על כרחו למה לא נחוש דלמא מיתשיל ומתהני מדידיה לאו קושיא היא דהתנןם המקדש האשה על תנאי שאין עליה או עליו נדרים ונמנאו עליה או עליו נדרים אינה מקודשת ומדקתני אינה מקודשת משמע שאינה מקודשת כלל ויכולה להנשא לאחר אע"ג דתניא התסי הלכה אצל חכם והתירה וכן הוא שהלך אצל חכם והתירו מקודשת אלמא אע"ג דמני מיתשיל וחיילי קדושי למפרע כל אימת דלא מיתשיל לא חיישינן דלמא מיתשיל הכא נמי דאם איתשיל עבדו כהנים איסורא למפרע כל אימת דלא איתשיל לא חיישינן להכי. הרשב"א ז"ל: ואני מסתפק בזה לפי שמשעה שאסרו על עלמו

הפקירו וכל שזכה בו אחר קנה כזוכה מן ההפקר ואע"פ שאיסור שבו הלך ע"י שאלה קנין ממונו של זה אינו בטל שאיני מולא שאלה בהפקר ומשום הכי יטלו על כרחו דאי לא ודאי כיון דנדרים לאיתשולי עלייהו קיימין דמשום הכי מיקרו דבר שיש לו מחירין בפרק הנודר מן הירק (לעיל דף נט.) חיישינן דלמא מיתשיל וכי תנן אינה מקודשת לא שתהא מותרת לינשא אלא דינא קתני ואפי׳ תימא נמי דמילתא פסיקתא קתני היינו טעמא משום דבדידה ליכא למיחש דלא מקלקלה נפשה ובדידיה לא אשכחינן בגמרא אינה מקודשת אבל" הוא שהלך אצל חכם והתירו מקודשת לומר שהיא מקודשת גמורה אבל לא הלך איכא למימר דחיישינן כנ"ל: בותנר' קונם שאני עושה ע"פ אנא. מה שאני עושה יהא לפי אבא בקונם: אינו יכול להפר. דאין אלו נדרי עינוי נפש ולא דברים שבינו לבינה: שאני עושה על פיך אינו לריך להפר.

הוא מות ומא מתון ומא הקמני הוא מתון ומא הקמני מתני דיעלו בעל כרחו ולא חישיען לטובת הנאה משום דכיון שאסר את כל הכהעים בהנאה אי אפשר ליעלו לשום כהן ואין לו בהם טובת הנאה ואי אפשר לעכבו לעלו אינם שלו אבל סיפא כיון שיכול ליתנו לכהנים אחרים יש לו בהן טובת הנאה: בתני קובם שאיני עושה על פי אבא בו' אינו יבול להפר. דלא הוו דברים שבינו לבינה אם אסר התעשה ידיה על אחרים: על פיך אינו צריך להפר. משום דמשעבדא ליה ואלמוה רבען לשעבודא דבעל: שמא תעדיף יותר מן הראוי לו. בכחובות מפרש לה כמה היא עושה לו והמותר יכולה להקדיש ומפרש לה התם בהעדפה שעל ידי הדחק וסבר רבי עקיבא דרידה הוי דמשעבדא ליה ואלמוה רבען לשעבודא דבעל: שמא תעדיף יותר מן הראוי לו. בכחובות מפרש לה עושה ידיה לריד הפרה שמא יגרשנה ואו יחול הנדר ולא יכול להחזירה: גמ' אדם מקדיש דבר שלא בא וחל עליו הקדש והוי דברים שבינו לבינה דאי אפשר להיות שלא יתערב בשלו: ר' יוחנן בן נורי סבר עיקר מעשה ידיה לריך הפרה שמא יגרשנה ואו יחול הנדר ולא יכול להחזירה: גמ' אדם מקדיש דבר שלא בא לעולם. דהרי עדיין לא גרשה וגם לא נעשה מעשה בידים:

גמ'

דרבי סבר מובת הנאה ממון ורבי יוסי בר רבי יהודה סבר מובת הנאה אינה ממון לא דכולי עלמא מובת הנאה "אינה ממון אלא הכא שבמתנות שלא הורמו קא מיפלגי ואי מובת הנאה אינה ממון מה לי הורמו מה לי לא הורמו אלא היינו מעמא דרבי קנסוה רבנן לגנב כי היכי דלא ליגנוב ורבי יוםי בר ר' יהודה סבר קנסוה רבגן לבעל הבית כי היכי דלא לישהי לטיבליה רבא אמר שאני תרומה דהיינו מעמא דימלו על כרחו משום דתרומה לא חזיא אלא לכהנים וכיון דקא אתי למיםרא עלייהו שויא עפרא בעלמא: בותני' יקונם שאיני עושה על פי אבא ועל פי אביך ועל פי אחי ועל פי אחיך אינו יכול להפר ישאיני עושה על פיך אינו צריך להפר רבי עקיבא אומר יפר שמא תעדיף עליו יותר מול הראוי לו מר' יוחנן בן נורי אומר גיפר שמא יְגרשְנָה ותהי אסורה עליו: גמ' אמר שמואל הלכה כרבי יוחגן בן נורי למימרא דקסבר שמואל אדם מקדיש דבר שלא בא לעולם ורמינהי המקדיש מעשה ידי אשתו

ורבי יוסי סבר אינו ממון. ואינו משלם לו אלא דמי חולין שבו: במחנות שלא הורמו קמיפלגי. דרבי סבר כמי שלא הורמו דמיין ולהכי משלם לו דמי כולו ורבי יוסי סבר כמי שהורמו דמיין ואינו משלם אלא דמי חולין: ואי טובת הנאה אינה ממון. אפילו הוויין

כמי שלא הורמו אינו משלם לו דמי טבלו דהא לא מפסיד ליה ולא מידי: אלא. לעולם אימא לך דאינו ממון והיינו טעמא דרבי אע"ג דטובת הנאה אינה ממון אפי׳ הכי משלם לו דמי כולו משום דקנסו רבנן לגנב כי היכי דלא לגנוב: ור' יוסי סבר. אינו משלם אלא דמי חולין דחדא ועוד קאמר חדא דטובת הנאה אינה ממון ועוד לדבריך דאמרת טעמא משום קנם אדרבה לקנסיה לבעל הבית זה: כי היכי דלא לשהי לטיבליה. ולעולם אכתי רישא וסיפא דמתני׳ דקשיא אהדדי לא מיתרץ: רבא אמר. לעולם לא קשיא מתניתין וסיפא כדקתני דטובת הנאה ממון ורישא :היינו טעמא דיטלו בעל כרחו שאני תרומה משום דלא חזיא אלא לכהנים. וכיון דאתי למיסרה עלייהו שויים לההוח תרומה כעפרם בעלמם והואיל וכעפרא הויא לא מיתחלי בטובת הנאה ולהכי שקלי לה בעל כרחו: בותבר' קונס שחיני עושה

על פי אבא כו' אין יכול להפר. דלא הוי לא נדרי עינוי נפש ולא דברים שבינו לבינה: שאיני עושה לפיך אין לריך להפר. דלא אמרה כלום דלאו כל כמינה לאפקועי לבעל מה דוכי ליה רחמנא: ר' עקיבא אומר יפר שמה העדיף עליו יותר מן הרחוי לו. כדחמרי׳ במס׳ כתובות בפ׳ אע״פ (דף סד:) ומה היא עושה לו משקל חמש סלעים שתי ביהודה שהן עשר בגליל כו' והמותר שלה ואותה העדפה שמעדפת

הואיל ושלה היא אוסרת עליו אם לא יפר: ר' יותנן בן נורי אומר. להכי יפר שמא יגרשנה ותהא אסורה לחזור לו דאותה מלאכה שעושה אחר הגירושין כשתבא ברשותו אסור באותה מלאכה ובכל מעשה ידיה מגירושין ואילך וקסבר אדם אוסר דבר שלא בא לעולם כגון מעשה ידיה שעתידה לעשות דלכשתבא לעולם אחר גירושין אע"פ שלא בא לרשותו בעת שבא לעולם דהא מגורשת היא לכשבאה ברשותו שתנשא לו שיהא אסור. ורבי עקיבא סבר בהא מודינא לך דאדם אוסר דשלב"ל היכא דהוי ברשותו לאלתר כשבא לעולם כגון העדפה אבל אין אדם אוסר דשלב"ל אע"פ שבא לעולם (4) אינן ברשותו אלא לאחר זמן לכשיבא לרשותו חל עליהן איסור כדפירשתי:

ל) [קדושין נח: ב"ב קכג:מכות כ. חולין קל: בכורותיח.], ב) יבמות לג. כתובות נט. סו. ע. קדושין סג., ג) [לעיל עט:], ד) כתובות נח:, ה) [שייך לעמי הקודס], ו) [ועיי היטב קרושין נח: ותוספות ב"ב קכג: ד"ה וקסבר], 1) ל"ל דאתי למיסרה, ה) וכתובות עב: ע"ש], ט [שם עד: ע"ש], ט בק"ה: אלה הבל, כ) ל"ל דאל"ה,

## הגהות הב"ח

(ה) רש"י ד"ה ר' יותן וכו' ואינן ברשותו אלא לאחר זמן דלכשיבואו לרשותו יחול עליהן:

## פירוש הרא"ש

דרבי סבר מובת הנאה ממון. הלכך לריך לשלם לו כל דמי הטבל: ור' יוםי בר' יהודה סבר לא הוי ממון. הלכך אינו חייב לשלם לו אלא דמי החולין: ואי ל מנח לני טמופן. זא אמרת מובת הנאה אינה ממון מה לי הורמו ומה לי לא הורמו. ומיהו נפ״ק [ל"ל בפרק שני דף נח:] דקידושין מוקי פלוגתייהו בהכי ובישראל שנפלו לו טבלים מבית אבי אמו כהן למאן דאמר כמי שהורמו דמיין זכה בהן ואין לריך ליתנם לכהן ולמאן דאמר לאו כמי שהורמו דמיין לא זכה בהן ולריך לקיים מלות נתינה וסוגיא דהכא תמוה מאוד דעל כרחין המתרך דמוקי פלוגמייהו במתנות שלא הורמו אי אפשר לפרשו אלא כדמפרש לה בקידושין וא״כ מאי מקשי ליה תו מה לי הורמו ומה לי לא הורמו וכדקתני בתוספתה דקידושין וכתב רבינו שהמקשה לה הבין דברי המתרן ולה חש לפרש (אל) [ל"ל אליו] דבריו ואמר לו מירוץ אחר: ורבי יוםי ברְ' יהוְדה סבר קנסו רבגן לבעל הבית. מימה מה אנו לריכין לקנס זה כיון דטובת הנאה אינה ממון מן הדין מיפטר גנב ונראה דשינויא ואחרינאז ונראה דשינויא [אחרינא] הוא איבעית אימא דכולי עלמא טובת הנאה ממון וטעמא דרבי יוסי בר' יהודה דפטר לגנב משום דקנסינן לבעל הבית והכי איתא בקידושין בהדיא ולשנא דנדרים משונה הוא: רכא אמר שאני תרומה בו'. פירוש לעולם טובת

רת ממון וטעמא דרבי יוסי דקנסו לבעה"ב: רבא אבור. מתניתין אית ליה טובת הנאה ממון והיינו טעמא דמתניתין דיטלו ממון וטעמא דרבי יוסי דקנסו לבעה"ב: רבא אבור. מתניתין אית ליה טובת הנאה ממון והיינו טעמא דמתניתין דיטלו בעל כרחו כיון דמימסר עלייהו הוי עפרא בעלמא. כיון שאסר כל כהנים ולוים אם כן אחור הוא שלו ומותרין ליטלו כהן ואין לו בהם שום טובת הנאה שאינו יכול ליתנם לשום אדם ולעכנה פוי לו טובת הנאה בה אפוין לגה ולימלה מותר ליהנות לתקלת כהנים הוי לו טובת הנאה בה אפוין לגה וליטלה אותם כהנים שאסר: קובם שאני עושה לאבא ולאביך לא יפר. שאין זה נדר שביעו לבינה שאין לו לחוץ אם יאסר מתנים כהיים משקל ממש הלעים: על פרך אינו צריך להפר. לשמעבדה ליה: יפר שמא תעריך. ממה שפסקו תכנים החיינו משקל ממש סלעים: רבי יוחגן בן גורי אובר אף בשניל עיקר מעשה ידיה לריך להפר שמא יגרשנה: לבייברא דפבר שמא מרב באר בה בא שלא אדם בקריש דבר שלא בא לעולם. שעדיין לא גידשה ועדיין לא באו לעולם. שעדיין לא גידשה ועדיין לא באו לעולם. שעדיין לא גידשה ועדיין לא באו לעולם. שמראי

תוכ אנה ממון והכא במתגות שלא הורמו קמיפלני. ומפרש בירושלמי כטבלין שנפלו לו מבית אבי אונ רב"ע אינה ממון והכא במתגות שלא הורמו קמיפלני. ומפרש בירושלמי כטבלין שנפלו לו מבית אבי אינה מיירי ורכי סבר כמו שהורמו דמיא ורכי יוסי בכבי יהודה סבר לאו כמו שהורמו דמיא: ואי מובת הגאה אינה ממון מה לי הורמו ומה לי לא הורמו. [ובקידושין (דף נמ:) משני דמייר בישלאלן שנפלו לו [טבלים] מבית אפי הכון ע"מ, שלא היינו שעמא דרבי דקסבר ככן וצ"ע אמאל לא משני הכא כי המם וארין לומר שהיה מופס אות מרוך לדומק: אלא היינו שעמא דרבי דקסבר קבם רבן לגגב. כ" דמש"ה מיפטר דטובת הנאה אינה ממון ורבי יוסי ברבי יהודה סבר קנסו רבן לבעל הבית ואי קדים לומר היו לנגב ויש לומר דהוי כמו מירוך אחר [א"מן דלכ"ע טובת הנאה קהין ממון ואפ"ה מיפטר דקנסו לגעל הבית והא דקאמר רבי סבר דקנסו רבן לגב דקנסו לגעל הבית והא דקאמר רבי סבר דקנסו רבן לגב דקנסו לגעל הציע וובת הנאה אינה ממון וטעמא דרבי דקנסו לגעל ואינשת אימא אינה ממון וטעמא דרבי דקנסו לגעל ואיבעית אימא אינה ממון וטעמא דרבי דקנסו לגעל ואיבע האימא אימא אימא אימא אימא אימא אימא אינה ממון וכך היא הסוגיא סוף פרק שני דקידושין איבעית אימא אינה ממון וטעמא דרבי הבר דקנסו לגעל ואינה ממון וכך היא הסוגיא סוף שני דקידושין איבעית אימא אימא ביר